

Cech punčochářů Domažlice
1726–1860 (1874)

Inventář

EL NAD č.: 1456

AP č.: 357

Mgr. Radka Kinkorová

Horšovský Týn 2012

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	5
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	5
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	6
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	7
Seznam použitých pramenů a literatury	8
Inventární seznam.....	9

I. Vývoj původce archivního fondu

Počátky cechovního systému v českých zemích úzce souvisejí se zakládáním měst a s rozvojem řemeslné výroby. Sdružení řemeslníků, která tehdy vznikala, ovšem neměla svůj význam pouze v otázce sdružování řemeslníků stejného nebo podobného oboru z hlediska ekonomického, ale sehrála rovněž svoji důležitou korporativní roli v otázce sociální a náboženské. Vnitřně hierarchizované cechovní organizace měly svoji pevnou podobu. V čele cechů stál cechmistr spolu se staršími, kteří dbali, aby se cechy řídily pravidly stanovenými v cechovních statutech neboli artikulích, zahrnujících pravidla pro provozování řemesla, výuku řemeslnického dorostu a rovněž zásady dobrých mravů. Cechmistři jakožto představitelé cechů rovněž dohlíželi na kvalitu výrobků, zejména při výročních trzích. Cechy organizovaly a mnohdy určovaly nákup surovin, ceny výrobků, sledovaly dodržování zavedených pracovních postupů, mzdy a počty učedníků a tovaryšů.

Založení některých úzce specializovaných cechů je však až pozdějšího data. Jedním z řemesel, které ustavilo svůj cech v Domažlicích poměrně pozdě, ale které svými výrobky proslavilo město široko daleko zejména v 18. století, bylo punčochářství.

Až do 16. století punčochové zboží vyráběli krejčí a soukeníci nebo se punčochy zhotovovaly podomácku. Přestože za vynálezce stavu na tkaní punčoch v roce 1589 je označován Angličan Wiliam Lee, objevily se první pletené punčochy údajně na dvoře francouzského krále Jindřicha II. Móda pletených punčoch se rychle rozšířila a v roce 1570 byla známa i v Praze. Pražští řemeslníci zaměstnaní výrobou punčoch, dosud však cechovně neorganizovaní, se připomínají v roce 1597 jako *punčoch flekýři*. Do roku 1612, kdy byl založen pražský cech punčochářů, se v pražských městech počet punčochářských řemeslníků významně zvýšil. V artikulích udělených císařem Matyášem je vymezen i okruh výrobků, jež nyní výslovně příslušely punčochářům: punčochy, rukavice (pletené), birety a deky nebo matrace.¹ Těmito statuty získali pražští punčocháři znak a právo pečetit zeleným voskem.

Punčochářský cech, který byl nejmladším cechem v Domažlicích, je doložen až roku 1726, kdy domažličtí cechmistři požádali cechmistry pražského zemského cechu o poskytnutí opisu punčochářských statut. Před založením vlastního cechu museli být výrobci punčoch přidružení k cechům zabývajícím se rovněž textilní produkcí – ke krejčím a tkalcům. Mezi cechy připomínanými v roce 1619 jako dárci finančního obnosu na pomoc pohořelým v Horažďovicích nebyli punčocháři dosud jmenováni.² Ani soupis všech domažlických starších z roku 1657 prozatím neviduje zástupce punčochářského cechu.³

Domažličtí punčocháři spadali pod pravomoc pražského punčochářského cechu, jenž své výjimečné postavení mezi punčochářskými cechy v Čechách nabyt privilegiem Leopolda I. v roce 1700 a zařadil se mezi několik tzv. zemských nebo hlavních cechů.⁴ Leopoldovo privilegium předně definovalo postavení pražského hlavního cechu a práva a povinnosti cechů k němu příslušných. Recepce každého nového učně a mistra se písemně nahlašovala hlavnímu cechu v Praze, kam se posílaly i poplatky za přijetí (za mistra jedna kopa míšeňská, za učně 14 krejcarů). Ke každoročnímu povinnému skládání účtů u otevřené pokladnice hlavního cechu se mohli dostavit i cechmistři z jiných měst a městeček.

Počáteční rozvoj punčochářského řemesla závisel velkou měrou na chovu ovcí a

¹ Srov. WINTER, Zikmund. *Řemeslnictvo a živnosti XVI. věku v Čechách (1526–1620)*. Praha, 1909, s. 632–633.

² Srov. Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně (dále SOKA Domažlice). Archiv města (dále AM) Domažlice, kniha snešení, pův. sign. A1, fol. 121 b.

³ SOKA Domažlice, AM Domažlice. Katalog Skupina vybraných spisů 1380–1825, katalogové č. 1389.

⁴ K celozemským cechům SEDLÁK, J. Vladimír. O ceších a jejich archivech. In: *Archivní příručka : sborník přednášek o archivní praxi*. Uspořádali Miloslav Volf a Antonín Haas. Praha : Svoboda, 1948, s. 197–224. K listině z roku 1700 HRDLIČKA, Jakub – JÁSEK, Jaroslav – HRUBÝ, Vladimír. *Pět století řemeslné symboliky ve sbírce pečetidel a razítek Archivu hlavního města Prahy*, Praha : Heraldická společnost v Praze : Praha 1999, s. 141, tam uvedena i další literatura.

zpracování vlny v blízkém okolí. S výrobou punčoch, kterou se zabývali ruční punčocháři, původně zvaní štrikaři, souvisela celá řada pracovních úkonů. Po spředení slabší vyprané vlny z chomáčků, které byly roztrhány a napuštěny olejem, se vzniklá nit soukala a připravovala k pletení. Většina hotových úpletů se barvila a valchovala. Různobarevným, nebarveným punčochám se říkalo melírky. Základem ručního pletení byly dvě stočené nitě. Každý pár prošel 4–7 částmi výrobního procesu. U ručně pletených punčoch se výrobek pletl vcelku, při výrobě pomocí punčochářského stávku se zhotovovaly dvě části, které se následně sešívaly. Poté se přistupovalo k valchování, počesávání, postřihávání, lisování a žehlení nebo formování.⁵

Dvorským dekretem z 23. června 1785 byl punčochářům vymezen okruh materiálů pro výrobu punčoch a zároveň bylo mistrům dovoleno držet si tovaryše.⁶ K produkci punčoch se nesmělo používat hedvábí a polohedvábí, ale povolovalo se vyrábět na stávku punčochy bavlněné, z příze i z harasu. Později bylo punčochářům umožněno vyrábět a prodávat i další pletené zboží.

Velkým pomocníkem při výrobě punčoch se stala valcha. Vzhledem k tomu, že valchování jako součást výrobního procesu svých produktů používala i další řemesla, byla domažlická městská valcha (Havlovice čp. 25) v roce 1780 emfyteuticky prodána za okamžitou úhradu a za roční činži cechům punčochářskému, jirchářskému a tkalcovskému. Společné užívání valchy ovšem přinášelo také řadu neshod a nedorozumění, které uvedené cechy řešily dalšími upřesňujícími smlouvami a porovnáními (např. 1790, 1852). Uzavřenost cechů a obtížnou možnost vstoupení do cechu pro zcela cizí učně a tovaryše dokládají i jména cechovních mistrů v 18. a 19. století, která dokazují předávání řemesla v rodinách. Prvními známými mistry jsou Jan Oker, Jan Wolf, Jan Jiří Mašina a Šebestián Prášil, kteří žádali v roce 1726 pražské punčochářské mistry o opis jejich artikulů. Příjmení Mašina a Prášil se v písemných pramenech objevují ještě koncem 18. století. V rodě Prášilů se punčochářské řemeslo udrželo dokonce ještě po celé 19. století. V 19. století se řemeslo dědilo zejména v rodě Randů, Regálů, Weberů a Masopustů.

V 18. století zastupovali punčochářský cech navenek dva cechovní starší. Cechmistr spolu se staršími bývali voleni na cechovních shromážděních, která se konávala 3–4krát ročně, a potvrzování městskou radou, které skládali přísahu.⁷ Tito volení představitelé cechu také zpravidla spravovali cechovní pokladnici, ve které bylo uloženo cechovní jmění a cechovní dokumenty. Dozorem nad cechy byli pověřeni cechovní inspektoři (komisaři), jejichž funkce dozoru nad činností cechů byla zřízena v roce 1731 Generálním cechovním patentem pro české země (§1). Všeobecná konzervativnost cechovní organizace zabraňovala rozvoji řemesel a výroby, proto se kontroly řemesel ujal stát. V Generálních cechovních artikulech pro cechovní pořádky dědičných zemí českých ze dne 5. ledna 1739 bylo ukotveno sjednocení cechovních předpisů, zejména v oblasti vzdělávání řemeslnického dorostu, mzdových poměrů a získávání mistrovského práva. Generální cechovní patenty vydané Karlem VI. v roce 1731 a 1739 zásadně oklestily práva cechů, které se v podstatě od 16. století přestaly vyvíjet. Řemesla pletařů, tkalců a tudíž i punčochářů byla prohlášena 1. června 1773 za svobodná.⁸ Na základě guberniálního výnosu z 20. října 1786 byl cech punčochářů zrušen.⁹ Avšak v archiválních dochovaných v inventarizovaném archivním fondu

⁵ ZRŮBEK, Rudolf. O solnickém punčochářství, *Orlické hory a Podorlicko* 8, 1996, s. 141–146.

⁶ *Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Systematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1785*. 9. Band – enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1785, Wien 1787, s. 240.

⁷ K jejich volbě a přísaze viz SOKA Domažlice, AM Domažlice, radní protokol z roku 1770, pův. sign. A 6, fol. 13, § 11; fol. 16, § 8 nebo AM Domažlice, radní protokol z let 1775–1776, pův. sign. A 8a, fol. 66–67, § 12.

⁸ BĚLINA, Pavel – KAŠE, Jiří – KUČERA, Jan P. Velké dějiny zemí Koruny české. Svazek X – 1740–1792. Praha – Litomyšl: Paseka, 2001, s. 395.

⁹ *Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen*

z následujícího období, známky o změně organizace domažlických punčochářských řemeslníků nejsou. Ti i nadále vystupují společně jako cech.

Cech punčochářů v Domažlicích pravděpodobně působil do konce dubna 1860, kdy byly všechny cechy zrušeny císařským patentem z 27. prosince 1859, č. 227 říšského zákoníku, který vstoupil v platnost dne 1. května 1860. Ten v úvodním článku III zrušil veškeré dosavadní předpisy o získávání živnostenského oprávnění, jakož i ostatní starší normy o provozování živností, které byly v rozporu s novým živnostenským řádem, který zavedl. Tento řád nahradil dosud existující cechy živnostenskými společenstvy (§§ 106–130). Domažličtí punčocháři zůstali po zrušení cechů dále sdružení ve Společenstvu punčochářů v Domažlicích.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

O způsobu a datu předání archiválií archivního fondu Cech punčochářů Domažlice do Státního okresního archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně se nedochovaly žádné písemné informace. Většina archiválií domažlických cechů však bývala začleněna v domažlickém městském archivu. Lze se tedy domnívat, že podobně tomu bylo i u cechu punčochářů. Ani o původním uložení nebyly dohledány žádné záznamy, zřejmě však dochované archiválie byly v době existence cechů uloženy společně s dalšími cechovními dokumenty v cechovní truhle.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Cech punčochářů Domažlice obsahuje archiválie z let 1726–1860 (1874). Agenda cechu se zachovala velmi torzovitě, archivní fond tvoří jedna listina, jedna úřední kniha, jedno pečetidlo a nepatrný zlomek spisů. Archivní fond nebyl v SOkA Domažlice dosud zpracováván. Současné inventarizace se mu dostalo v souvislosti s revizí cechovních listin a archivních fondů obsahujících typáře.

V archivním fondu Společenstvo punčochářů Domažlice (EL NAD 1316) jsou uloženy archiválie, které svým časovým rozsahem přesahují před rok 1860 a pocházejí z doby, kdy domažličtí punčocháři byli ještě sdružení cechovně. Jedná se o knihu zápisů ze schůzí z let 1805–1923 (i. č. 1) a o knihu příjmů a vydání z let 1807–1915 (i. č. 3).

Původní zápis v PEvA udával časový rozsah fondu 1612–1873. Spodní časová hranice však byla mylně určena podle data vyznačeného na pečetidle, které ovšem odkazuje na rok založení pražského punčochářského cechu na Starém Městě pražském císařem Matyášem. Typář domažlických punčochářů vznikl a byl užíván až v 18. století. Posteriorum (1874) označuje konec užívání Důchodenské knížky poplatků za pronájem městské valchy (i. č. 2), ve které po roce 1860 vedlo svoji agendu Společenstvo punčochářů.

Listina byla zařazena podle zákona č. 499/2004 Sb. do I. kategorie, ostatní archiválie do II. kategorie. Jazykem archiválií je čeština a němčina. Spisy jsou částečně poškozené a budou vyžadovat konzervační zásah.

Při inventarizaci byla do archivního fondu Cech punčochářů Domažlice přerazena korespondence z let 1780–1852 z archivního fondu Společenstvo punčochářů Domažlice (EL NAD 1316), čj. SOAP/010-0490/2011 ze dne 20. června 2011. Jednalo se o různá ustanovení a nařízení z let 1780–1852, o ujednání mezi cechy o provozování pronajaté valchy z roku 1790 a o přijetí za mistra z roku 1815. Dále došlo k vnitřnímu přesunu korespondence tkalcovského cechu („prohlášení cechu polocajchářského a pentlíkářského“ z roku 1836) z archivního fondu Cech punčochářů Domažlice do archivního fondu Cech tkalců Domažlice (EL NAD 1514), čj. SOAP/010-0491/2011 ze dne 20. června 2011.

Inventarizovaný archivní fond byl při zpracování přejmenován. Původní název

Verordnungen und Gesetze in einer Systematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1786. 11. Band – enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1785, Wien 1788, s. 294–295.

archivního fondu Cech punčochářů a polocajchářů Domažlice neodpovídal skutečnosti, že v Domažlicích existovaly oba cechy odděleně. Výraz polocajchář (též polocajkář, pocajchář, pocajkář) označoval na Domažlicku toho, kdo dělal za stavem tkaničky a kalouny.¹⁰ Kalounkáři byli cechovně sdružení s tkalci. Archivní fond Cech punčochářů Domažlice obsahuje po vnitřních přesunech a vyjasnění cechovní organizace pouze archiválie domažlického cechu punčochářů.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Přestože se archiválie domažlického punčochářského cechu zachovaly v nepatrném množství, poskytují zajímavé informace o působení punčochářských řemesníků na Domažlicku. Vedle kalounkářů, kteří se cechovně sdružili s tkalci, se jedná o nejmladší domažlický cech.

Zvláštní pozornosti si zaslouží listina z července 1726 (i. č. 1), která má vnější podobu pergamenového sešitu a na jejímž posledním foliu se nachází kvalitní barevná iluminace znázorňující znak pražského punčochářského cechu. Listinu tvoří žádost cechmistrů punčochářského cechu v Domažlicích o opis statut pražského punčochářského cechu se závazkem k hlavnímu zemskému cechu a opis statut punčochářského cechu Starého, Nového a Menšího Města pražského z 5. srpna 1700. Statuta samá obsahují pravidla pro vyučení a pro přistoupení k cechu a ustanovení směřující k udržení kvality výrobků. První část listiny přesně formuluje podobu závislosti domažlického punčochářského cechu na hlavním cechu, za nějž se mezi punčocháři považoval právě pražský cech. Domažličtí se zavázali k určitým platbám, jejichž výši a frekvenci lze dohledat v listině.

Jediná dochovaná kniha (i. č. 2) a malá část spisů (i. č. 3–5) představují drobný zlomek z bývalé cechovní agendy. Přesto lze z těchto pramenů alespoň částečně rekonstruovat činnost punčochářských řemesníků, především záležitosti užívání havlovické valchy.

Badatelskému zájmu jistě neujde řemeslně dobře zpracované cechovní pečetidlo (i. č. 6), v jehož pečetním poli je zobrazen čtvrcený štít cechovního znaku punčochářů. V pečetním poli dále vystupuje mezi ornamenty letopočet 1612, jenž zcela jistě nepředstavuje vznik pečetidla, nýbrž odkazuje na rok, kdy císař Matyáš povolil na Starém Městě pražském cech punčochářů, potvrdil jeho artikule a propůjčil mu pečeť, kterou cech mohl užívat a pečetit zeleným voskem. V listině pražského punčochářského cechu z roku 1612 je popsán znak, jehož podoba se objevuje na iluminaci v listině domažlického punčochářského cechu a v pečetním poli domažlického cechovního pečetidla. Popis objasňuje, že symbol ve čtvrtém (černém) poli čtvrceného štítu představuje „dvě štěti bodlákové na železe žlutém způsobem vidlice vzhůru vyzdviženém a při vrchu spojeném neb zavřeném.“¹¹ Takovým nástrojem se punčochářský výrobek zřejmě počesával, aby vlas látky ležel jedním směrem a mohl se postříhat.¹² Symbol nástroje užívaného punčocháři a nacházejícího se ve čtvrtém poli čtvrceného štítu bývá totiž různými autory, zabývajícími se cechovní symbolikou, v literatuře odlišně interpretován, a to jako: pletací háčky, punčochářský stávek, postříhačský hřeben, cívky, bodlákové štětky, počesávací, speciální motovidlo.¹³

K doplnění znalostí o řemesle a jeho cechu je třeba využít i archiválií uložených v dalších archivních fondech, zejména v archivním fondu Archiv města Domažlice.

¹⁰ JINDŘICH, Jindřich. *Chodský slovník*. Plzeň : SVK Plzeňského kraje, 2007, s. 224

¹¹ Viz RYBIČKA, Antonín. *Znaky a pečete cechovní. Památky archeologické a místopisné, díl XI*. Praha, 1880, s. 466.

¹² K významu bodlákových štětek v textilnictví viz HUSA, Václav – PETRÁŇ, Josef – ŠUBRTOVÁ, Alena. *Homo faber : pracovní motivy ve starých vyobrazeních*. Praha : Academia, 1967, s. 90–91.

¹³ Srov. Katalog pečeti, pečetidel a sbírkových odličků : soupis sfragistického materiálu uloženého v archivech České republiky. Archivní správa ministerstva vnitra; AiP Beroun s.r.o, c2002,, přístupné z <http://database.aipberoun.cz/pecete/engine/pecete.cg2>, dále ZRUBEK, Rudolf. O solnickém punčochářství, *Orlické hory a Podorlicko* 8, 1996, s. 141–146.

Dochované archiválie cechu punčochářů v Domažlicích umožňují rozšířit naše povědomí o nepřilíš rozšířeném, ale pro toto město významném řemeslném odvětví.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně archivní fond Cech punčochářů Domažlice uspořádala a archivní pomůcku zpracovala Radka Kinkorová.

V Horšovském Týně dne 17. ledna 2012

Radka Kinkorová

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

SOkA Domažlice. Archiv města Domažlice, kniha snešení, pův. sign. A1.

SOkA Domažlice. Archiv města Domažlice, radní protokol z roku 1770, pův. sign. A6.

SOkA Domažlice. Archiv města Domažlice, radní protokoly z let 1793–1784, pův. sign. A10.

SOkA Domažlice. Archiv města Domažlice, spisy týkající se cechovních záležitostí, manipulace 1800–1819, fasc. 32.

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Systematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1786. 11. Band, Wien 1788

Literatura

BĚLINA, Pavel – KAŠE, Jiří – KUČERA, Jan P. Velké dějiny zemí Koruny české. Svazek X – 1740–1792. Praha – Litomyšl : Paseka, 2001.

JANÁČEK, Josef. *Přehled vývoje řemeslné výroby v českých zemích za feudalismu*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1963.

JINDŘICH, Jindřich. *Chodský slovník*. Plzeň : SVK Plzeňského kraje, 2007.

HUSA, Václav – PETRÁŇ, Josef – ŠUBRTOVÁ, Alena. *Homo faber : pracovní motivy ve starých vyobrazeních*. Praha : Academia, 1967.

MÜLLER, Karel. Návrh pravidel pro zpracování typářů a dalšího sfragistického materiálu – pečetí a odlitků pečetí. *Archivní časopis*, 1989, roč. 39, s. 215–219.

RYBIČKA, Antonín. Znaky a pečetě cechovní. *Památky archeologické a místopisné, díl XI*. Praha, 1880, s. 466.

STRÁNSKÝ, Josef. Punčocháři v Domažlicích. *Posel od Čerchova*, roč. 62, 17. 6. 1933, č. 24, nestr., roč. 62, 24. 6. 1933, č. 25, nestr., roč. 62, 8. 7. 1933, č. 27, nestr., roč. 62, 5. 8. 1933, č. 31, nestr.

VANĚK, Ferdinand – HOSTAŠ, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Domažlickém*. Praha, 1902.

VOLF, Miroslav – HAAS, Antonín. *Archivní příručka : sborník přednášek o archivní praxi*. Praha : Svoboda, 1948.

WINTER, Zikmund. *Řemeslnictvo a živnosti XVI. věku v Čechách (1526–1620)*. Praha, 1909, s. 632–633.

ZRŮBEK, Rudolf. O solnickém punčochářství. *Orlické hory a Podorlicko* 8, 1996, s. 141–146.

I. Listiny

1	1726, červenec, Praha
Opis statut punčochářského cechu Starého, Nového a Menšího Města pražského z 5. srpna 1700, vydaných Leopoldem I., pro domažlický punčochářský cech. Statuta určující pravidla pro vyučení, pro přistoupení k cechu a stanovující regule fungování cechu vydali pražští cechmistři. V úvodní části připojen opis žádosti mistrů punčochářského cechu v Domažlicích o pořízení zmíněného opisu statut pražského cechu, se závazkem k hlavnímu zemskému cechu. | L 1 |
|---|---|-----|

Orig. perg. kniha o 8 listech, 28,5 x 36,5 cm, česky, na poslední straně iluminace o rozměrech 12,5 x 15,5 cm, znázorňující znak pražských punčochářů; pečeť pražského punčochářského cechu v dřevěném pouzdře přivěšena na žlutočerných šňůrách.

II. Knihy

2	Důchodenská knížka poplatků za pronájem městské valchy
(Rentzahlungsbüchl für die tauser Strumpfwirker Zunft)
<i>Německy, 10,5 x 17,5 cm, papírová vazba.</i> | 1847–1860 (1874) | K1 |
|---|---|------------------|----|

III. Spisy

3	Ustanovení a nařízení
(o práci o svátcích 1780, o tovaryšské pokladnici 1790, o přijímání vdov 1852)	1780–1852	N1
4	Ujednání mezi punčocháři, jircháři a tkalci o způsobu užívání pronajaté valchy	1790	N1
5	Osobní doklady členů cechu
(přijetí za mistra – Antonín Regál)	1815	N1

IV. Typáře

6	Pečetidlo, mosazný kotouč o průměru 44 mm, pečetidlo přechází do mosazného držadla, dnes poničeného, celková výška 12 mm, v pečetním poli korunovaný čtvrcený štít, v jehož prvním poli jsou postřiháčské nůžky pod korunou, v druhém poli punčocha, ve třetím rukavice a ve čtvrtém počesávadlo (dvě bodlákové štětky na vidlici). Pole vyplněno ornamenty a korunou rozděleným letopočtem 1612.
Pečetní pole lemováno provazcem.
Opis majuskulou oddělen od pečetního pole provazcem:
•CECHOWNI•PECZET•PVNCZOHARZV•DOMAZLICZKEICH*
<i>(lit.: VANĚK, Ferdinand – HOSTAŠ, Karel. Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Domažlickém. Praha, 1902, s. 30)</i> | [1726]–[1750] | T 1 |
|---|--|---------------|-----|

Název archivní pomůcky (archivního fondu):	Cech punčochářů Domažlice
Značka archivního fondu:	Cech p. Domažlice
Časový rozsah:	1726–1860 (1874)
Počet evidenčních jednotek:	4 (1 listina, 1 úřední kniha, 1 karton, 1 pečetidlo)
Počet inventárních jednotek:	6
Rozsah v bm:	0,04
Stav ke dni:	17. 1. 2012
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Radka Kinkorová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Radka Kinkorová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Pomůcku schválil:	Mgr. Radka Kinkorová dne 17. 1. 2012 čj. SOAP/010-0052/2012